09/08/2019

Παναγία: Μια λέξη, με τόσα πολλά νοήματα

/ Ορθόδοξες Προβολές

Σήμερα επιθυμούμε η αναφορά μας να αφορά σ’ ένα ιστορικό πρόσωπο, που δεν μας έχει και δεν πρόκειται να μας απογοητεύσει ποτέ... Πολλοί ισχυρίζονται, πως ο Αύγουστος είναι ο μήνας της Παναγίας, καθώς σ’ ολόκληρο τον χριστιανικό κόσμο τιμάται και εορτάζεται η Κοίμησή της. Μια προσεκτική, όμως, ανάγνωση θα μας βοηθήσει να διαπιστώσουμε ότι τελικά ολόκληρο το εκκλησιαστικό έτος είναι αφιερωμένο στη «Δέσποινα Παναγία».

Ξεκινά ο Ιούλιος και το πρώτο διήμερό του είναι αφιερωμένο στην Παναγία των «Βλαχερνών». Ένα προσωνύμιο, που λαμβάνει η Θεοτόκος από την ομώνυμη εκκλησία-προσκύνημα της Κωνσταντινούπολης και συγκεκριμένα της συνοικίας των Βλαχερνών, επί των ακτών του Κερατίου κόλπου. Μνημείο, που δυστυχώς, δεν διασώζεται!

Μετά την περίοδο των αγίων Αποστόλων, αρχίζει ουσιαστικά μια δίμηνη θερινή περίοδος αφιερωμένη κατεξοχήν στη «Μητέρα του Κόσμου». Η περίοδος αυτή, βέβαια, διανθίζεται με τιμητικές αναφορές σε ιερά πρόσωπα, που την αγάπησαν

και μιμήθηκαν τον αγιασμένο βίο της (οι αγίες Παρασκευή, Μαρίνα, Μαρκέλλα κ.ά.).
Κάθε αναφορά στην Υπεραγία Θεοτόκο αποτελεί αφορμή γόνιμου στοχασμού. «Παναγία». Μια λέξη, που κρύβει τόσα πολλά νοήματα. Τόσο έντονο προσωπικό μυστικό στοιχείο. Η Μάνα, που αγκαλιάζει τον κόσμο και μεσιτεύει αενάως στον Υιό της για τη σωτηρία της ανθρωπότητας. Δικαιολογημένα ο λαός μας τιμά και σέβεται την Παναγία περισσότερο από κάθε άλλο ιερό πρόσωπο, την οποία και επικαλείται σε κάθε δύσκολη στιγμή της ζωής του.

Περίλαμπροι ή απέριττοι ναοί αφιερωμένοι στην Παναγία βρίσκονται διάσπαρτοι σ' ολόκληρο τον χριστιανικό κόσμο. Ορισμένοι είναι ξακουστοί για την ιστορία τους και άλλοι για τις θαυματουργικές εικόνες Της, αποτελώντας πανελλήνια και οικουμενικά ιερά προσκυνήματα. Το όνομα της Παναγίας συνοδεύεται από ένα μεγάλο αριθμό προσωνυμίων που της έχουν αποδοθεί. Υπολογίζεται πως περίπου έξι χιλιάδες ονόματα ή προσωνύμια τής έχουν αποδοθεί από τον πιστό λαό λόγω των ιδιοτήτων της, του χρόνου που εορτάζει, τη θέση που βρέθηκε η εικόνα της ή της τοποθεσίας που βρίσκεται ο ναός της.

Το ακόλουθο απόσπασμα από τον εγκωμιαστικό λόγο για την Υπεραγία Θεοτόκο, του κατεξοχήν Θεολόγου αγ. Ιωάννη του Δαμασκηνού, συνοψίζει τις σκέψεις μας:
«Και να που όλες οι γενιές Σε μακαρίζουν... Γιατί έγινες ευλογία για όλον τον κόσμο, αγιασμός για το σύμπαν, άνεση για τους κουρασμένους, παρηγοριά για τους πενθούντες, θεραπεία για τους αρρώστους, λιμάνι για τους θαλασσοδαρμένους, συγχώρηση για τους αμαρτωλούς, παρηγοριά για τους λυπημένους, πρόθυμη βοήθεια για όλους που σε επικαλούνται, αρχή και μέση και τέλος όλων των αγαθών που ξεπερνούν τον νου μας». Χρόνους καλούς!